

ЛЮБОМИР ИЛИЕВ ЗА АЛИПИ МАТЕЕВ*

С вазовски хумор и мъдрост на Средногорието, с възрожденска честност и доброта на учителски син напетата фигура на Алипи Матеев от ранна младост до последно дихание носеше дълбока човешка душевност.

Измежду тези добродетели върху изключителен талант се открояваше дълбоката любов към една наука, най-стара и същевременно носена от крилата на новите поколения,ечно млада.

Озарени от тази любов, през един ноемврийски ден на 1932 г. ние не усетихме, че сме се запознали, не, че сме се свързали за цял живот, търсейки сумата на безкраен ред, седнали на един чин в южната аудитория на улица „Московска“ 13.

* Фрагмент от статията „В памет на човека и професора Алипи Матеев“ на Л. Илиев, спис. „Математика“, 1980, кн. 3, 3—29.

Любимец на студентите, авторитет за колегите си, уважаван от учителите си, приятел на хората — това са качествата и на студента, и на професора Алипи Матеев, защото неговите добродетели бяха непреходни. Те ще живеят и след него, и след нас.

През тежките години на студентство, стажантство и случайни служби, всяка вечер от студентския стил или гостилиница „Средна гора“ до Подуене, гореше огънят на стремежите и научното увлечение в нескончаеми разговори.

През щастливите дни на специализация в Париж, покрай изучаването на диференциалните форми на Картан и нормалните фамилии на Монтел, увлечен от възможностите на френския език, той тласна напред и дълбоко своята култура, мироглед и мисъл.

Само античовешката война дълбоко смути и разстрои неговия живот. Ежедневните бюлетини на Радио Москва бяха най-важното. И когато на 2 февруари 1943 г. на един таван чу нелегално вестите за разгрома на хитлеристите при Сталинград, той можеше отново да мисли спокойно за своята любов — математиката, и по-късно за своето семейство.

Несгодите и лишенията непосредствено след войната, бригадирството бяха за него само път към новия красив живот.

Асистентът, доцентът, професорът Алипи Матеев разгърна широко своите дарби, своите задължения, своята човечност. Обществото, обучението и науката чакаха от него, получаваха щедро и заслужено го удостояваха.

Той стана първият декан на Математическия факултет, първият председател на Българското математическо дружество, ръководител на катедрата по обща и приложна математика, ръководител на сектора по обучение, ръководител на сектора по геометрия, от основаването на списание „Математика“ негоз главен редактор и научен консултант, многократно ръководител на българския екип в международните ученически олимпиади по математика, представител на България в международния математически център "Стефан Банах", заслужил деятел на науката, носител на орден „Народна република България“.

Делото на человека и математика Алипи Матеев е наше духовно наследство. То трябва да се събере, анализира и всестранно да се съхрани от много хора.

ХРИСТО ХРИСТОВ ЗА АЛИПИ МАТЕЕВ*

Моята лична дружба и колегиалната ми близост с Алипи Матеев датират от студентските ни години. Тогава образоването бе по-малко диференцирано — половината от учебните предмети, изучавани от математики и физици, бяха общи, самите курсове от студенти бяха значително по-малобройни, обществените организации — отрасловото и студентското дружество — ни обединяваха, а и времето ни като че ли беше повече, така че близостта между студентите по математика и физика беше много тясна. И моят път на студент по физика, в аудиториите и на улицата, често се кръстосваше или по-право вървеше паралелно с пътя на колегата математик Алипи Матеев. Той бе един от първенците на курса и буйната му шевелюра не можеше да бъде отмината незабелязано. Посещаваше едновременно лекциите по физика и математика и завърши и двете специалности. Беше весел и дружелюбен с хората и едновременно с това — сериозен и търсещ в работата, така че срещата с него не можеше да не бъде желана и да не остави ободряващо последствие. Такъв остана през целия си живот и във всичките си прояви, навсякъде, където бе работил, и такъв ние трябва да запазим образа му в спомените си. Той обичаше хората и знаеше, че животът във всички случаи побеждава, макар и чрез другите хора, чрез делата и чрез децата, и този негов девиз бих желал да избера като ръководна нишка на моето възпоменание.

По-късно — в навечерието на Втората световна война, съдбата пожела да ни заведе и двамата в Париж — изпратени на специализация по различни линии. Той работеше при проф. Пол Монтел, аз — при проф. Франсис Перен. Но през свободните часове обикновено бяхме заедно. От него научих за нормалните фамилии от аналитични функции на Фреше, които тогава бяха новост. Ходехме по музеите и другите забележителност на града. Участвахме в екскурзиите, организирани от кръжока на чуждестранните студенти. Заедно изучавахме езика и бита. Помня как веднъж се възмутихме, когато келнерът ни донесе обвито в станиол плесенясало сирене. Но след като ни бе обяснено, че "това е най-хубавото", все пак го изядохме.

* Препечатано от спис. „Математика“, 1980, кн. 3, с. 15—18.

Друг път, разчитайки на това, че фирмите са-задгранични плодове решихмг, че те имат същото наименование и на френски. Този път в отговор на моята поръчка келнерът се хвана за главата (оказа се, че „фурми“ на френски значи мравки). В Париж по същото време бяха редица и интересни хора, като Илия Бешков, Васка Емануилова, Пенко Балкански, Кръстю Мирски и др. Вечер често се срещахме в някой локал и разсъждавахме върху събитията, ставащи по света, а такива не липсваха през онази напрегната предвоенна епоха.

С беспокойство следяхме авантюристичните набези на хитлерова Германия и мусолинова Италия. Ходехме понякога на събрания, организирани от Френската комунистическа партия. Правеха ни силно впечатление червените знамена и лозунги, с които бе обкичена залата и каквто по онова време у нас нямаше. Веднъж зад масата на сцената бяха Жан Перен, Пол Ланжвен, Фредерик Жолио-Кюри и Жак Дюкло. Говориха за мира, за прогреса, за социализма и комунизма.

Но войната не закъсня. Аз трябваше да се завърна преди изтичане на срока на специализацията ми, а по-късно се завърна и Матеев. Бяхме назначени за асистенти във Физико-математическия факултет, той — по геометрия, а аз — по метеорология и атомна физика. Дойде 9 септември 1944 г. Жivotът тръгна с нов устрем. Пред нашите науки се разкри широк друм. Ние с Алипи Матеев, както и редица още млади наши колеги, получихме възможност да проявим способностите си в научна работа.

Алипи Матеев никога не бе в мрачно настроение. Той се стараеше да бъде полезен на хората и беше полезен. Чувстваше красотата на живота, създаваше добро настроение и движеше делото напред. Той заемаше определено място в нашата колегия и това място, уви, никога няма да бъде запълнено. Но нека се поучим от неговата оптимистична жизнеутвърждаваща философия и да се постараем по неговия пример да движим напред светлото дело на знанието, науката и прогреса.

СПАС МАНОЛОВ ЗА АЛИПИ МАТЕЕВ*

Професор Алипи Матеев си отиде така внезапно и бързо, че стотиците негови колеги, приятели и ученици, дошли в декемврийския ден на 1979 г. за прощално сбогом, стояха изтръпнали и само по чувство разбираха голямата загуба. Тепърва с мисъл и разум ще ни става ясно, че вече никога няма да бъде сред нас един изтъкнат творец на математическата наука и образование и едновременно с това и една личност с подчертана нравственост и достойнство.

Началните ми спомени за проф. А. Матеев датират от късната есен на 1943 г. в студената тъмна столица, изпитваща вече страданията от първите въздушни бомбардировки върху нея. Тогава той като току-що посъпил асистент в Математическия институт на университета започна да води на нас, студентите от четвърти курс на специалност математика, упражненията по диференциална геометрия. Това правеше с вешина и с известно новаторство, като използваше апарата на векторната алгебра и на векторния анализ. Сега и на страниците на списание „Математика“ се появяват статии, предназначени за учениците от последните класове на средното училище, за линейното пространство на свободните вектори, но по онова време нямаше на български език книги и учебници по тези въпроси и излагането им дори и в университетска аудитория изискваше определена смелост. Веднъж на упражнение дойде и проф. Д. Табаков, по-късно народен деец на науката, който ни четеше лекциите по същата дисциплина. Младият, започващ научната си съдба, асистент А. Матеев проведе упражнението, както казваше той „със скаларни и векторни произведения, притежаващи в едно и също време неочеквани и нагледни свойства“, така че и самият професор остана доволен и си отиде с усмивка и насырчаващи слова.

Широко е известна прецизността на логическата структура, с която известният наш академик Б. Петканчин изгради редица университетски дисциплини по геометрия. Проф. А. Матеев беше много години негов пръв сътрудник в едноименната катедра и ни оставил редица приноси като учен и преподавател. Тук ще спомена изящния му курс по проективна геометрия в разширено евклидово пространство. Като асистент аз водех упражненията по този курс и завинаги ще запомня предварителните беседи по учебния материал с А. Матеев, тогава вече доцент.

В началото на петдесетте години катедрите и библиотеката на специалността математика се намираха на последния етаж на зданието на улица „Стеван Караджа“ 2. Малко по-горе, т. е. на тавансия етаж на същото здание, в малки и ниски кабинети, пълни с книги и списания, се приютиха най-младите членове на немногобройния колектив на Математическия институт, измежду които беше и А. Матеев.

* Препечатано от спис. „Математика“, 1980, кн. 3, с. 15—18.

Това бяха години на усилена работа и самостоятелен вгълбен труд за изучаване на любимата наука. В тази наша дейност А. Матеев беше пример за следване. „В публикувана научна статия не може да се изтрява с гума“, казваше често той. В привечерните часове разказваше за специализацията си в Сорбоната в Париж по време на предвоенните години, за големите световни школи по математика, както и за перспективите за развитието на българската математика. Спомням си как един път на заседание на съвета на Математическия институт той смело подкрепи мисълта на акад. Л. Илиев, който тогава беше млад доцент, че в недалечно бъдеще математиката у нас ще се развие в такива направления и сектори, които ще изискват десетки нови и свежи математически кадри и дарования. Днес тази прогноза е реалност, а по време на нейното изказване в Математическия институт на университета асистентите бяха 3—4 на брой и още два пъти по толкова имаше в родната ни Политехника.

Проф. А. Матеев беше оригинален и жизнен талант в математиката, личност и индивидуалност с будна съвест. Той не правеше компромиси с научното си верую. Един път при спор около присъждане на научни степени и звания той изтъкна, че ако това стане незаслужено, е, разбира се, беда, но още по-голяма е бедата, която ще последва от посредственото научно обкръжение на придобилия недоказана степен или звание, както и от съпътстващата изолация на талантливите и трудолюбивите научни кадри. Едновременно с това проф. А. Матеев намираше кратки, но съдържателни и умни слова за онези, които със себеотрицание и всеотдайност започваха научна работа. Още са пресни за мнозина от нас неговите лаконични и мъдри изказвания в тази насока при защити на кандидатски дисертации в специализирания научен съвет по математика.

Проф. А. Матеев живееше с болките и успехите на образованietо по математика в средното училище. Заслугите му в това отношение и по-специално неговите трезви оценки за модернизиране на образованietо по математика ще бъдат оценявани и в бъдеще. Много години бе главен редактор на списание „Математика“ и като такъв съумя да създаде редакционна колегия, която даде определен принос за реализацията на едно интересно ученическо списание.

Наблюдавал съм проф. А. Матеев и в дългогодишната ни съвместна работа в ръководството на Българското математическо дружество, а след това и в Съюза на българските математици, чийто заместник-председател той бе до последния си ден. Твърде често при трудни ситуации намираше изход, като по своеу моделираше някая философска мисъл, а понякога под формата на шега изказваше всъщност някая тъжна истина.

Интересно беше държанието на проф. А. Матеев на научни конгреси и конференции. Там той беше критичен не само по отношение на научните програми и постижения, но и по много житейски въпроси. Помня как по време на поредния Световен конгрес по математическо образование в Карлсруе във ФРГ през август 1976 г. анализираше на чаша кафе подробно и задълбочено икономическите диспропорции в света на капитализма. А след това интересно разказваше някая трагикомична история за любимите си литературни герои.

Проф. А. Матеев изгради своя живот по законите на справедливостта и този живот носи белега на неговото чувствително сърце.

ИВАН ПРОДАНОВ ЗА АЛИПИ МАТЕЕВ*

Към края на миналия век стана ясно, че математиката може да се преподава по-добре, отколкото това е било правено по-рано: обучаваният разбира с по-малко усилия някои от важните аспекти на предмета, когато се работи с ясни понятия и с точни доказателства. Професор Алипи Матеев бе един от носителите на тези тенденции у нас. Чел е лекции по елементарна, проективна, аналитична и диференциална геометрия, по външни форми на Картан, локални групи на Ли и др. Това бяха съдържателни лекции, в които предметът се представяше в съвременна светлина. От тях се е учило цяло поколение наши математици.

Наред с тази преподавателска дейност в университета той оказа и немалко пряко въздействие върху средното училище. Да си спомним работата му по международните математически олимпиади, която го подтикна към създаването на списание „Математика“ — постоянен спътник на учениците с математически интереси. Той ръководеше също и сектора по математическо образование и с това повлия значително върху облика на самото преподаване в средните училища.

* Препечатано от сп. „Математика“, 1980, кн. 3, 19—22.

Макар през последните години да бе вече ръководител на сектора по геометрия, тези въпроси не напускаха сферата на вниманието му.

Проф. А. Матеев беше привлекателна личност, имаше шноока култура и без усилия създаваше приятна атмосфера. Умееше да подчертава главния момент от тезата си с ярко, запомнящо се изречение, което обикновено импровизираше. Неговите афоризми са добре известни, а заедно с него си отиде и онзи богат вътрешен живот, който правеше така интересно общуването с него. Естествено е да се опитаме да запазим всичко, което можем, от един човек, когото много сме уважавали и ценили и чиято непоправима загуба вече дълбоко чувстваме. Ще приведа някои мисли на проф. Матеев, свързани с преподаването на математиката.

Ето една негова констатация, която визира отминали времена. Средното образование по математика у нас прилича на турска къща: върху него не могат да се строят нови етажи. Тази критика е част от неговата житейска програма. С многостранната си дейност той помогна това нежелателно състояние да се смени с по-добро.

Математиката, казваше проф. Матеев, е есенция, концентрат на най-критичната човешка мисъл през вековете. Разбира се, това не е дефиниция в математическия смисъл на думата, а е само едно приблизително описание. Такъв род неща, макар и да не са част от формален математически текст, са важни при преподаването. Така например в дадения случай студентът се приближава към отговора на важния за него нематематически въпрос „Що е математика?“ Това определение се появи през 1955 г. в началната лекция от курса по елементарна геометрия. Тогава проф. Матеев разясняваше най-общите черти на математическото мислене, преди още да е описан една математическа дисциплина, като добре обмислена и обоснована система от основни понятия, аксиоми, определения и теореми.

Тази страна на математиката дава отражение и при преподаването — нещо, което по-младите колеги невинаги разбират: слуша се понякога един преподавател да говори твърде много с надеждата, че по този начин ще каже и онова, което наистина е трябвало да се съобщи. В такива случаи проф. Матеев обичаше да цитира Чехов. Ако на сцената се появи пушка, тя непременно трябва да гръмне. Тук личи неговото отношение към преподаването като към изкуство. Същевременно е формулиран един от основните принципи на тази дейност. Тя трябва да се извършва възможно най-икономично. Когато желаем да кажем нещо, не трябва да въвеждаме понятия, които не са необходими, не трябва да доказваме твърдения, които няма да използваме, по време на самите доказателства не трябва да въвеждаме повече аргументи, отколкото действително е необходимо.

Проф. Матеев интересно изказваше и схващанията си за достъпността на обучението. Преподавателят трябва да се съобразява с нивото на слушателите си. Ако внесе повече научност от допустимото, казаното може да прозвучи странно. Припомните понякога първия си урок по математика, когато поради неопитност самият той е нарушил принципа за достъпността. „Учителят: Правата е най-простата крива, ученици. Ученикът: Господин стажант, криви прави ли ше изучаваме този част?“ Няма съмнение в правилността на твърдението на учителя. Но в говоримия език понятията права линия и крива линия се противопоставят, докато в математиката е по-удобно правите да се разглеждат като специален вид криви. Аналогична е картина да речем при положителните и отрицателните числа, при рационалните и ирационалните числа и на много други места в математиката, където обекти, противопоставяни първоначално в никакъв смисъл, се обединяват естествено в цялостна система. Учениците, герои на описаната случка, все още не различават добре говоримия от математическия език. Професор Матеев обичаше и една значително по-гротескна (вероятно измислена от него) случка, резултат от нарушаване на принципа за достъпност. Ето част от нея. „Математикът: Но, господине, думите нямат никакво значение, важен е само смисълът, който сме вложили в тях; така например под думата магаре аз мога да разбирам число. Слушателят: Не е в интерес за математиците да говорят за магарета.“

Принципът за достъпност налага отчитане на възрастовите особености на учащите се. Тяхното значение при преподаването много пъти специално е изтъквано от проф. Матеев. Децата не понасят разглеждането на твърде абстрактни въпроси, като например основите на предмета, изучаването на самия математически начин на мислене и т. н. Сега канторовата теория на множествата свободно шества из средните училища, но през петдесетте години не се радваше на особена популярност даже в университета. Един от първите възлови процеси в нея е въвеждане на понятието мощност. Важно е да се подчертава, че за да преценим дали едно множество има повече елементи от друго, няма нужда да умеем да броим. Проф. Матеев илюстрираше това с двама неграмотни овчари, които пускат едновременно по една овца от кошарите си, докато овцете на единия се свършат. Не по-малко впечатляваща беше и неговата илюстрация към принципа на Дирихле: в София има поне двама души с еднакъв брой косми по главите си. Аз останах с неизплатен дълг към него за това хрумване.

Правейки този бегъл преглед на някои виждания на проф. Матеев за математическото образование у нас, трябва да отбележим също няколко негови университетски и средношкольски учебници, системните му грижи за обучението на студентите от секторите по геометрия и математическо образование (в последния се подготвят учители за средните училища), за следдипломната квалификация на учителите, за пролетните конференции по математика, които редовно организираше като председател на Българското математическо дружество. Без тези конференции, казваше той в типичния си стил, учителството ще се превърне в затворена система, а това не бива да става, защото ентропията в такива системи нараства.

Професор Матеев не само обучаваше, а и възпитаваше. Ненавиждаше измамата и я наказваше строго. Това му влияние особено силно се чувстваше по времето, когато беше декан на Математическия факултет. Често и тук хуморът стоеше не на последно място. Спомням си един изпит по проективна геометрия. Проф. Матеев забелязва студент да преписва, който се извинява, че не знаел само един въпрос и за нещастие тъкмо него изтеглил. „Професорът: Вземи учебника и научи този въпрос! Студентът (след половин час с надежда, че всичко ще завърши благополучно за него): Другарю Матеев, научих въпроса. Професорът: В такъв случай на следващата сесия няма да се налага да преписваш, понеже вече си напълно подгответ“.

И така нататък . . . Той беше неизчерпаем. Въоръжен със солидни знания по своята наука, ръководен от правилни педагогически принципи и от развито чувство за мярка, с подчертан талант да представя нещата в интересна светлина, проф. Матеев направи много за подобряването на преподаването на математиката у нас.

МАРИЯ МАТЕЕВА ЗА АЛИПИ МАТЕЕВ*

Не съм математичка. Обичах математиката, но се разминах с нея и сега вече не я разбирам, затова и спомените си за моя съпруг не ще свържа с нея. Това компетентно вече направиха и ще правят неговите колеги. Ще спомена само, че цигарените му кутии редовно бяха нашарени с формули и докато беше по-млад, ставаше всяка нощ в два часа да записва някое математическо хрумване. Явно математиката беше първата му любоз и призвание и той не й измени до края на живота си. Казват, че математиката като наука изсушава человека. Той опроверга това. Беше една силно колоритна личност. Математик, артист, рецитатор, езиковед, импровизатор, бохем, бликащ от хумор, желан и търсен събеседник. За негозите всестранни интереси може много да се пише, тъй както неизчерпаем беше неговият хумор.

Общата му култура, високото равнище на специалната му подготовка, свободното ползване на руски и френски език, специализациите му във Франция, СССР, ГДР и Полша му осигуряваха възможност за плодотворна работа и участие в международни срещи, конференции, симпозиуми с голям успех.

Непосредствен, непрактичен, честен, достъпен и едновременно неподкупен, безкрайно обичащ живота — такъв беше той. Завиждах на паметта му, на способностите му да импровизира, на оптимизма му.

След него площад „Славейков“ и кафенетата наоколо загубиха част от своя аромат.

Връщам се назад. С Алипи се запознах през пролетта на 1944 г. в Пазарджик, където по време на евакуацията се провеждаха държавните изпити. Сближиха ни ненавистта към войната, прогресивните ни разбириания, забавният му хумор, лекото и компетентно преминаване от една тема на друга, човеколюбието, любовта към поезия и музика и най-вече младостта. Наново се срещнахме след 9 септември същата година в София и през 1945 г. сключихме брак. До раждането не бяхме уточнили името на нашата дъщеря. Предложих на Алипи да я наречем Майя. Той написа името на цигарената си кутия, прочете го иа глас и възклика: „Та май е най-хубавият месец и тя ще бъде като него!“

При всяка командировка вън от страната той не си купуваше почти нищо друго освен някоя хубава скъпа писалка или химикалка и много книги. И ако химикалката случайно се загубеше някъде из къщи, той вдигаше тревога и трябваше да претърсим всяко възможно и невъзможно кътче и не се успокояваше, докато не се намери.

Голям родолюбец, той до болка обичаше българина и всичко българско. Рецитали на стихове на Хр. Ботев. Ив. Вазов, П. Славейков предизвикваха у него сълзи на гордост.

* Препечатано от сп. „Математика“, 1981, кн. 9, с. 5—7.

Обичаше родното си село Челопеч и съселяните си, познаваше всичките си роднини и родословното им дърво. Много го забавляваха оригиналните им прякори, чийто произход обясняваше конкретно. Планината имаше особено обаяние за него и той с удоволствие я посещаваше като турист или скиор.

Страстен почитател на шопската поезия на Елин Пелин, Алипи рецитираше така, че можеше да му завиди и професионалист рецитатор. Шопският хумор и остроумие много му допадаха. Седнал във влака до възрастна шопкиня, той започваше непринуден разтврор с нея: откъде е, за къде пътува, има ли си старец, попийва ли си той? Тя поласкана отговоря, че си има старец, който си попийва. „Това вино и ракия требе да се пият и он че помага“.

Проф. Иван Велчев се похвалил на Алипи, че искал да купи вилно място край София от един шоп. Когато шопът му поискал висока цена, професорът попитал: „За този каменак ли ми искаш толкова пари?“, на което шопът отговорил: „Я ти не продавам каменако, я ти продавам въздухо.“

Сприятеляваше се с шопите и често цитираше философията им, като например „Кой не е минал през пъкало, маана и на ръбо че найде.“

Въз основа на действителни случаи, пречупени през призмата на неговото виждане и любов към човека, той съчиняваше и разпространяваше самобитни анекдоти, любими герои на които бяха обикновено негови колеги и близки. Трудно е да се подберат дори и най-характерните и интересните от тях. Те бяха безкрайно много. Жалко, че не ги записахме. Описани, те имат далеч по-слаб ефект от неговия личен разказ, придружен със съответни жестове и интонации.

Най-често герои в неговите анекдоти беше проф. Я. Тагамлици. Например на изпит той раздавал листове с въпроси едновременно на няколко студенти, като ги оставял да мислят върху тях дълго време. Близък на негов студент попитал веднъж професора не смята ли, че като стои прав, човек получава обезкръвяване на мозъка и може да забрави даже таблицата за умножение. Проф. Тагамлици го погледнал през очилата си и отговорил: „Аз и седнал не мога да си я спомня.“

Студентка, получила двойка при професор Тагамлици, му обяснява, че много е чела за изпита, а той й отговаря: „Другарке, за тази двойка не е било нужно да четете толкова много.“

При изпит друга студентка, която съ:що получава двойка, за да се оправдае, обяснява, че не е чела само този въпрос. Проф. Тагамлици й отговаря: „В такъв случай Вие сте в много благоприятно положение. За следващата сесия ще трябва да четете само един въпрос.“

Проф. Петко Стайнов, чул поредния анекдот, който Алипи е разказал за него, при срещата им отбелязва: „Не е точно така, но е добре казано. Нямам нищо против да го разказваш.“

Многократното му награждаване с ордени, медали и грамоти, а през 1975 г. удостояването му със званието „Заслужил деятел на науката“ не се отразиха на неговата непосредственост и топлота.

Алипи обичаше, издирваше и насырчаваше способните и талантливи младежи. Той се чувстваше еднакво добре сред младите и сред възрастните. Студентският празник бе за него символ на прогрес, наука и младежка жизнерадост. Компанията на младите хора поддържаше младежкия му дух и любов към живота.

Четеше с увлечение в оригинал руската и френската класика, съветски, френски и български съвременни писатели, обичаше мемоарната литература и историческите книги и редовно си записваше в безброй теттерчета оригинални и интересни мисли, повечето от които цитираше при всеки подходящ случай. Възхищаваше се от трудолюбието и успехите на съветския народ и имаше много приятели сред съветските професори математици, поддържаше дружески връзки и с много математици от цял свят.

Като първи главен редактор на списание „Математика“ той работеше с голямо увлечение и любов за неговото утвърждаване и популяризиране сред средношколската младеж. За активна работа бе специално награден от Димитровския комунистически младежки съюз.

Обясняваше с голяма компетентност запазените в съвременния български език славянски и старобългарски думи, произхода на някои чужди думи в българския език и по-специално тия от гръцки, румънски, руски, турски, татарски и др. Обясняваш също произхода на личните имена от кой език са заимствани, превода им на български и често казваше: „Алипи значи безскръбен“. Такъв, какъвто беше през целия си живот.